

A jövő kohéziós politikája – a rövid távú kilátásokon túl

Miskolc, 2015. szeptember 4.

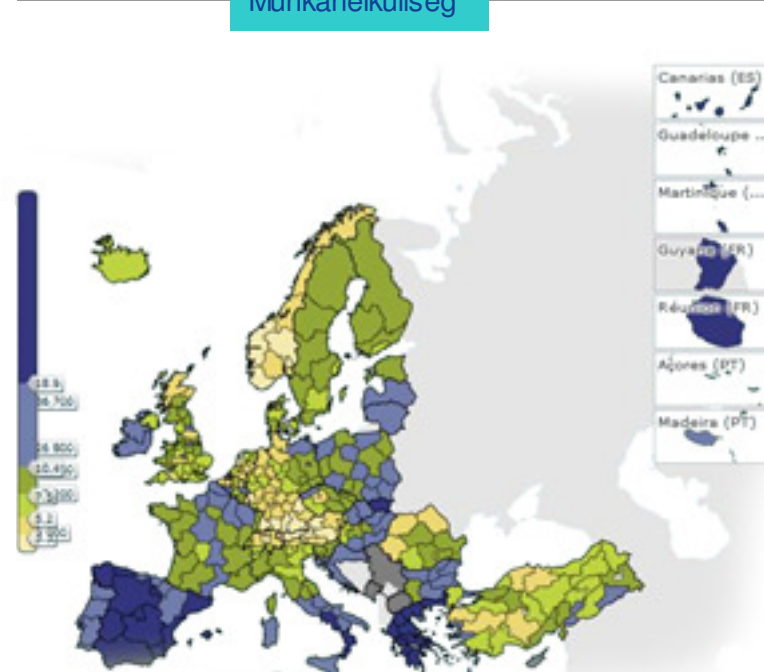
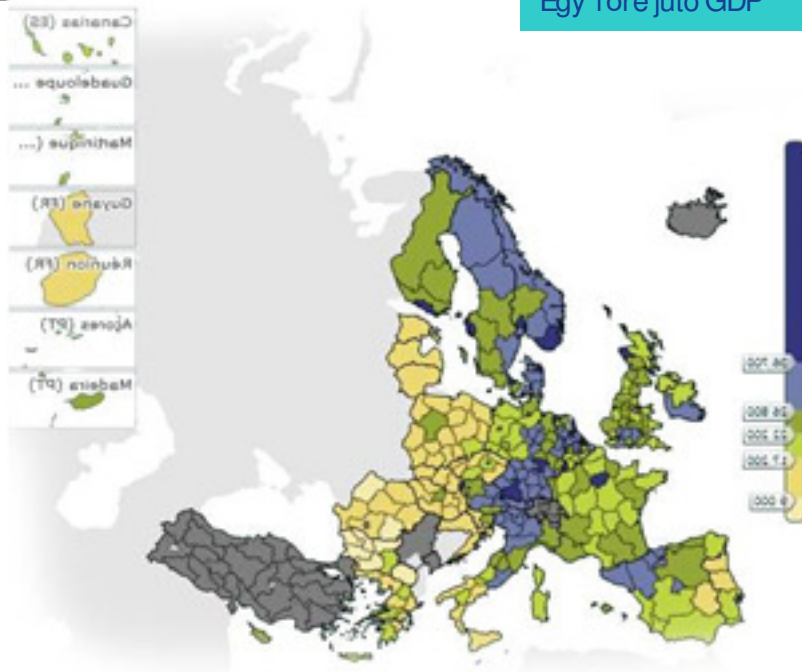
- ✓ **Egység a sokszínűségben**
- ✓ **A megreformált uniós kohéziós politika**
 - ✓ **Növekedési potenciál – kulcságazatok azonosítása**
- ✓ **EP jelentés - A kohéziós politikáról és az Európa 2020 stratégia felülvizsgálatáról**
- ✓ **Hatodik jelentés a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról**
 - ✓ **A kohéziós politika becsült hatása 2014–2020 között**
- ✓ **2020 után**

Az Európai Unió sokrétűsége...

Egy főre jutó GDP

Munkanélküliség

	Legfelső szint	Legalsó szint	Arány
Az egy főre jutó GDP (%-os arány az EU-28-ban)	Luxemburg 266%	Bulgária 47%	5,7*
Foglalkoztatási ráta (%, a 20-64 éves korosztályban)	Svédország 79,8%	Görögország 53,2%	1,5

A kohéziós politika célja, hogy kiegyensúlyozott gazdasági, társadalmi és területi fejlődés megteremtésével csökkentse az Unió egyes régiói közötti különbségeket.

* Az Egyesült Államokban ez az arány mindössze 2,5; Japánban pedig 2

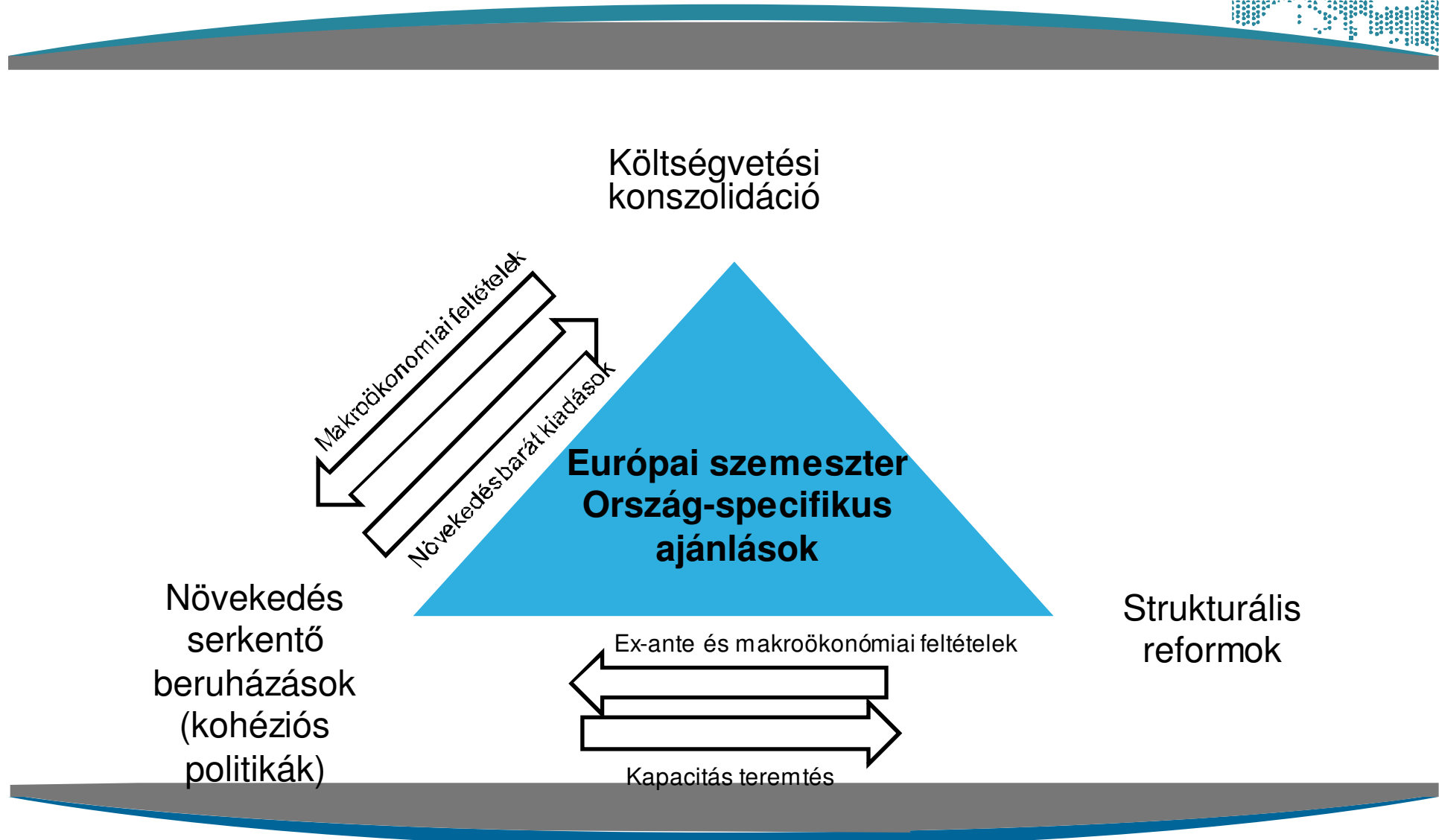
A megreformált uniós kohéziós politika

Az EU kohézió politikája: a reform 10 pontban

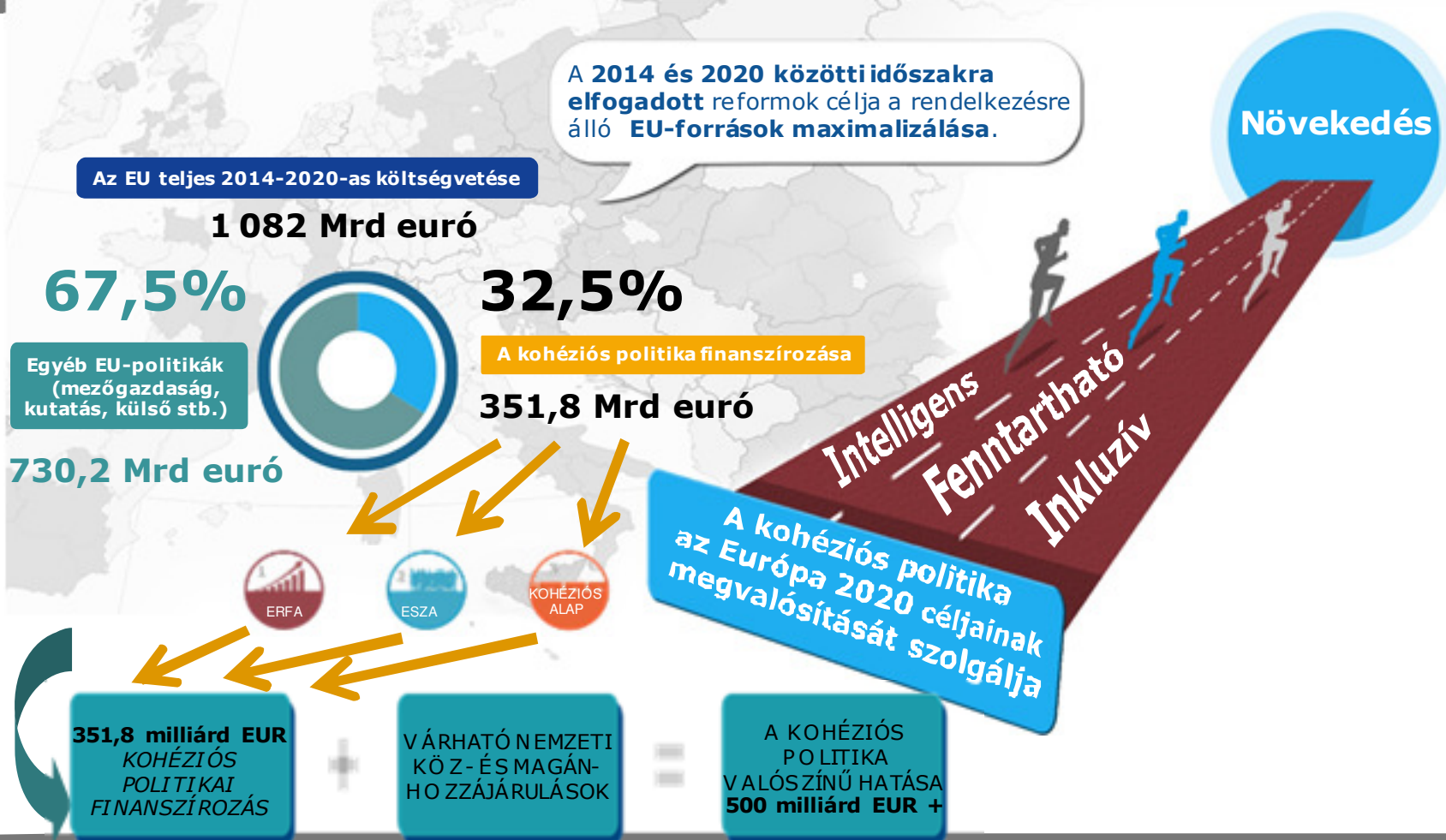

1. Beruházás **valamennyi uniós régióba** (eltérő társfinanszírozás)
2. A forrásoknak a **kulcsfontosságú** növekedési ágazatokban történő célzott felhasználása
3. Világos, átlátható, mérhető **célok - elszámoltathatóság - eredményesség**
4. **Feltételrendszer bevezetése** a források célba juttatása előtt – stratégiák
5. **Közös stratégia** meghatározása a jobb koordináció és a kevesebb átfedés érdekében (ERFA,ESZA,HORIZONT2020,KOHÉZIÓS ALAP,EFSI)
6. A **bürokrácia csökkentése** és az uniós beruházások felhasználásának egyszerűsítés (közös szabályrendszer, e-kohézió)
7. A **szakpolitika városi dimenziójának** fokozása
8. A határon átnyúló **együttműködés** erősítése (több projekt, makro-regionális stratégia (Duna régió))
9. Annak biztosítása, hogy a kohéziós politika szorosabban kapcsolódik a tágabb értelemben vett **európai uniós gazdasági irányításhoz**
10. A **pénzügyi eszközök** fokozottabb használatának ösztönzése, hogy ezáltal javuljon a kkv-k támogatása és hitelhez való hozzáférése

Kohéziós politika az EU gazdaságpolitikáján belül

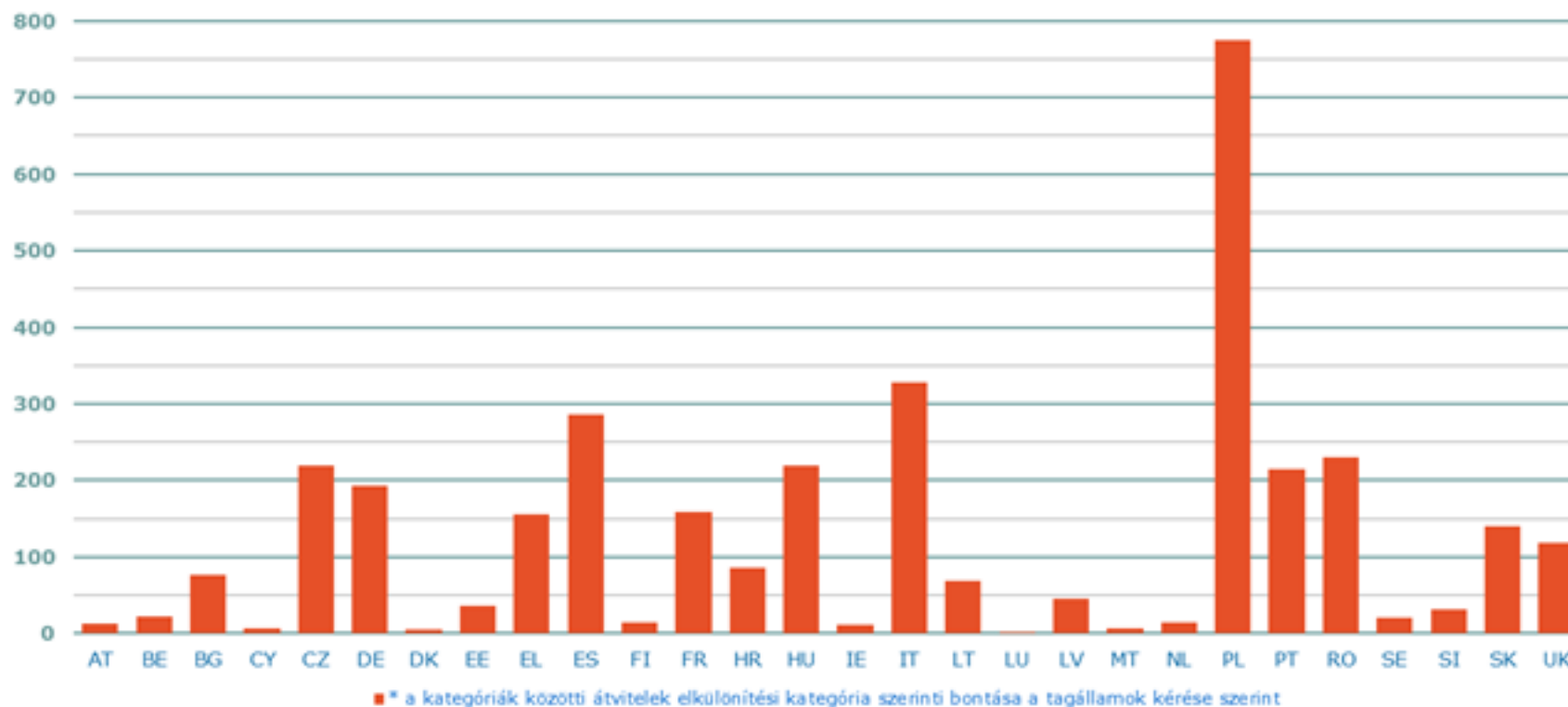
Az EU 2014–2020 közötti kohéziós politikája: az Unió költségvetésének 1/3-a

Költségvetési keret tagállamonként (2014–2020)

Az 2014-2020-as kohéziós politika teljes költségkerete az EU-ban*
(milliárd euró, jelenlegi árak)

Együttműködés

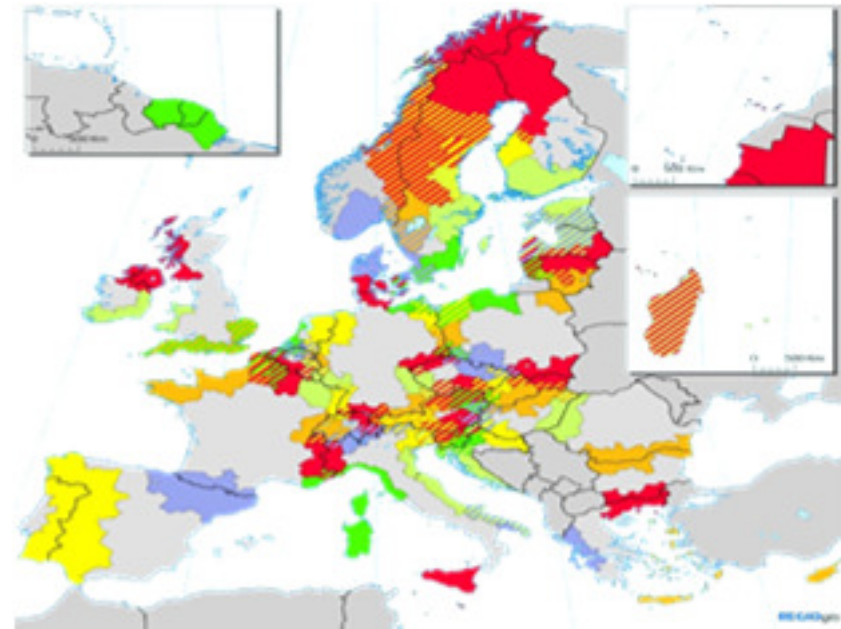

Transznacionális

- kiválasztási kritériumok
- hatóságok számának csökkentése,
- és feladataik világossá tétele
- méretgazdasági előnyök
- szabályok egyszerűsítése
- előzetes írásos megerősítés

- határokon átnyúló problémák összes érintett régió együttműködésével
- bevált gyakorlat és a szakértelem megosztása

Több tagállamra kiterjedő

Makroregionális stratégiák

- balti-tengeri régió
- Duna régió
- adriai és jón-tengeri régió (tervezet)

BELSŐ PIAC

Növekedési potenciál – kulcságazatok azonosítása

Kulcságazatok – növekedési potenciál

- A Bizottság és az EP legújabb tanulmányai által meghatározott kulcságazatok, növekedésési területek
 - *szolgáltatások,*
 - *közlekedés,*
 - *energia és digitális piac,*
 - *közbeszerzések stb.*

továbbra is döntő fontosságúak az egységes piac integrációjához

- ***Az egységes piac a személyek, áruk, szolgáltatások és a tőke szabad mozgása előtti akadályok felszámolása nagyobb mozgásteret tesz lehetővé a vállalkozások számára, ezáltal növelve az innovációra, a beruházásra, a termelékenység fokozására és a munkahelyteremtésre irányuló képességeiket;***
- A hatályos jogszabályok és a további uniós javaslatok következetes végrehajtása hozzásegítheti Európát belső piac nyújtotta lehetőségek teljes kihasználásához.

Digitális belső piac & Közbeszerzések

Digitális piac

- **hatékony szakpolitika**

az európai online szolgáltatások fokozottan versenyképessé határokon átnyúló helyzetekben **eredményesebbé és átláthatóbbá** hozzáférhetőség és a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosítása mellett;

4 milliárd euró, 0,4 %-os GDP növekedés 2020-ig és 220 000 új munkahely

Közbeszerzések

- a szabályok **megfelelő átültetése**;
évi **22,5 milliárd EUR megtakarítás**

EP jelentés (Fernando Ruas) – A kohéziós politikáról és az Európa 2020 stratégia felülvizsgálatáról

(Bemutatva 2015. júliusában)

- Nyilvános konzultáció a EU2020 továbbfejlesztésére
- EB 2014 márciusi közleménye a EU2020 célkitűzések megvalósításáról
 - Régiók bizottsága munkadokumentum
 - Tanács vélemény
 - EGSZB tanulmány- vita

Kohéziós politika és az EU 2020

- A kohéziós politika a végrehajtás fő pénzügyi eszköze
- Az EU2020 stratégiai keretet ad az alapok kialakításához és programozásához
 - Mozgató tényezők:
 - Tematikus koncentráció
 - Eredményorientáltság
 - Előzetes feltételrendszer
 - Pénzügyi eszközök fokozott használata

Az Európai Stratégiai Beruházási Alappal (EFSI) való kapcsolatok

- A közös rendelkezésekről szóló rendelet (KPSZ) által biztosított, az integrált fejlődés az ESB alapok egyéb uniós eszközökkel és politikákkal való összehangolása révén történő megvalósítását célzó közös stratégiai keret maradéktalanul végre kell hajtani
- Az EFSI-nek ki kell egészítenie az ESB-alapokat és hozzá kell adódnia azokhoz, ezáltal fokozott szinergiákat és kölcsönös hozzáadott értéket létrehozva

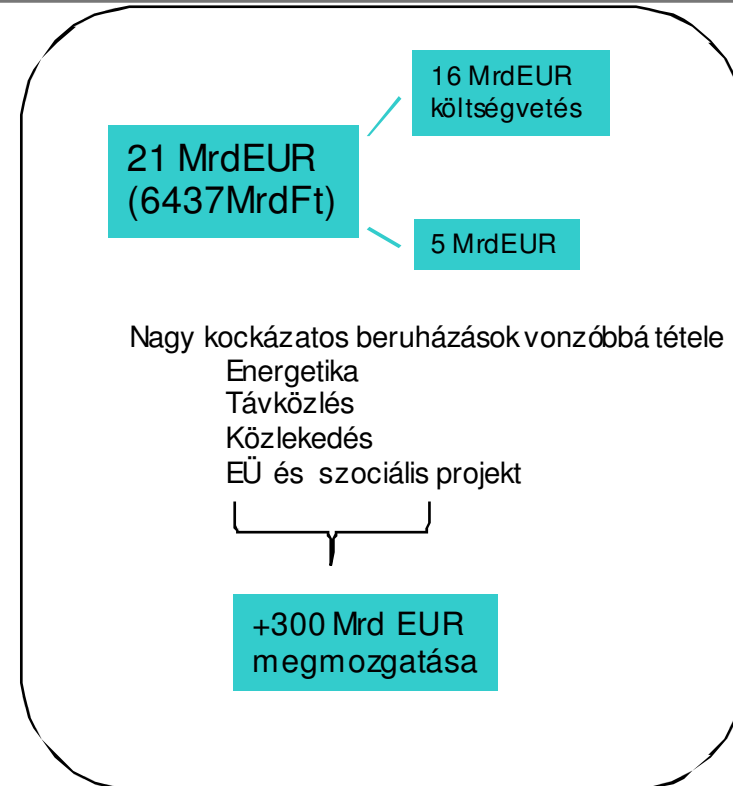
Európai Stratégiai Beruházási Alap

Az európai beruházási terv három, egymást kölcsönösen erősítő ágból áll:

- **Beruházás-finanszírozási források mozgósítása.** Cél legalább 315 milliárd euró kiegészítő beruházás biztosítása az elkövetkezendő három évben, valamint a közforrások jobb felhasználása, ami vonzó a magánberuházók számára
- **Finanszírozás reálgazdaságba irányítása,** vagyis annak biztosítása, hogy a többletfinanszírozás az egyes ágazatoknak és térségeknek megfelelő módon járuljon hozzá a növekedéshez
- **Európai beruházási környezet javítása,** amelyek remélhetőleg továbbgyűrűző hatást gyakorolnak majd

Az Alap feladata hogy további magánforrásokat mozgósítson meghatározott ágazatokban, illetve területeken. A becslések szerint az alap 1:15 arányú multiplikátorhatást fog elérni a reálgazdaságba történő beruházások terén.

A jövő kihívásai

- **A jövőbeli kohéziós politika időben történő és átfogó megvitatása**, valamint az EU-ra és az új többéves pénzügyi keretre vonatkozó, **felülvizsgált/következő hosszú távú stratégiához való hozzáigazításának** feltétlen szükségessége
- **Előzetes cselekvési terv nélkül** a közeljövőben meghozandó döntések és a jogalkotási szövegek átfedései a 2018–2019 közötti időszakban újabb késéseket eredményezhetnek
- **Az Európa 2020 stratégia félidős felülvizsgálata** azon lehetőségek egyike, amellyelsikeresen készíthető elő az új pénzügyi és jogalkotási ciklus

Hatodik jelentés a gazdasági társadalmi és területi kohézióról

(2014. július - 2015. szeptember)

Értékelés - Javaslatok

Háttér

Háromévente jelentés az előrehaladásról
Elfogadása az új jogi keret miatt késett
Szerkezete átalakult – az EU2020 stratégiát tükrözi

- **Eredmény-, hatékonyság- és teljesítményorientáltság**
 - Hasznos a tematikus koncentráció
 - Helyi viszonyoktól függő rugalmasság kell
 - Eljárások folyamatos egyszerűsítése
 - Bürokratikus terhek csökkentése
 - Működőbb kapcsolatrendszer
- **Megvalósítási és kifizetési nehézségek**
 - Késedelem a programozási folyamatban
 - 2007-2013 között 25 MrdEUR kifizetési hátralék – javaslattétel
- **Irányítási kérdések**
 - Együttműködés és segítségnyújtás - magatartási kódex
- **Területi dimenzió**
 - Határonátnyúló együttműködésben rejlő problémák és értékelés
- **Hosszú távon**
 - Elkezdődött és probléma a késői elfogadás miatt
 - 2019 veszélyei
 - újonnan választott EP, EB,
 - EU2020 stratégia lezárása
 - Többéves pénzügyi keret
 - 2020 utáni új jogszabályok a kohéziós politikában

A kohéziós politika becsült hatása 2014–2020 között

A kohéziós politikai beruházás hatását nehéz megbecsülni

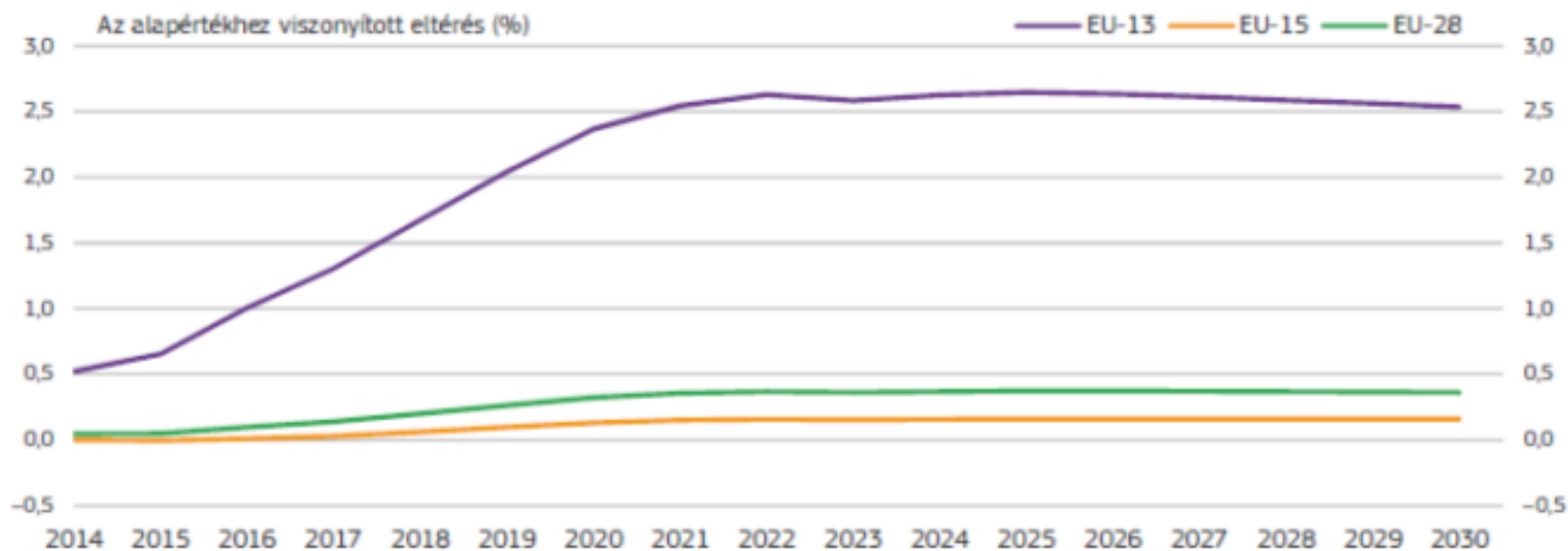
- a makrogazdasági változók széles körét érinti
GDP, foglalkoztatás, termelékenység, költségvetési hiány, kereskedelmi mérleg
- kihat a keresletre
növeli a köz- és magánkiadást
- hatást gyakorol a kínálatra
növeli a beruházásokat az infrastruktúra, a gépek és berendezések, a technológia, a humán tőke területén
- közvetlen és közvetett hatásaik vannak
pl.: közlekedési projekt (keresletösztönzés - vállalkozásbővítés - GDP növekedés)

Szükség van makrogazdasági modellek alkalmazására, amelyek megragadják a gazdaságok működési módját

infrastrukturális beruházások
humánerőforrás kiadásai
K+F támogatás
magánszektor részére nyújtott támogatás
technikai támogatás

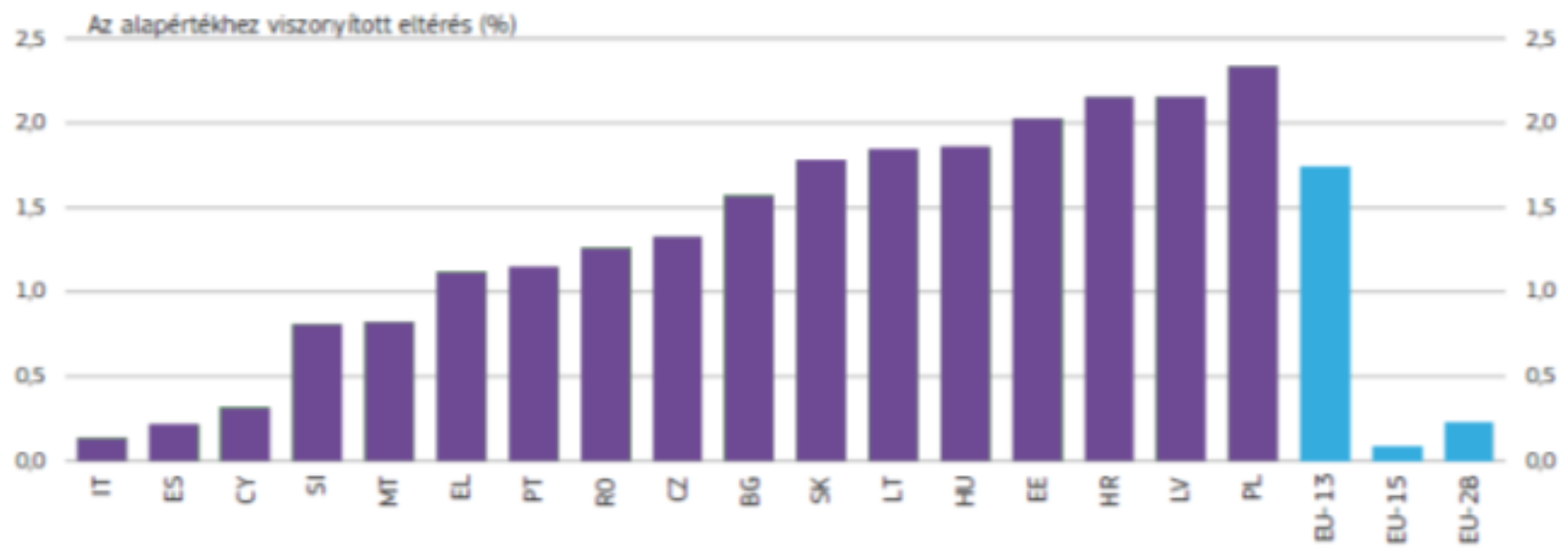
A kohéziós politika hatása nem állapítható meg egyszerűen a GDP és a többi gazdasági változó adatai alapján

A kohéziós politika becsült hatása a GDP-re a 2014-2020 közötti időszakban

EPRC studies for the EP
(European Policies Research Centre)

A kohéziós politika kiadásainak becsült hatása 2014-2020-ban a fő kedvezményezett országok GDP-jére (2014-2023 átlag)

EPRC studies for the EP
(European Policies Research Centre)

2020 után

Kohéziós politikai vita domináns pontjai

A jelenlegi, minden térségre vonatkozó javaslatok

A források több, illetve exkluzívabb fókuszálása a kevésbé fejlett országokra és térségekre.

2014-20 és azutáni EU költségvetés kapcsán számos tanulmány és think-tank jelentés létezik

Kevésbé fejlett országokra célzott kohéziós politika

ÉRVEK

Mellette

politikai és gazdasági

- **méretgazdaságosság** - a regionális politikai finanszírozás és az intézményi kapacitás
- externáliák és **tovagyűrűző hatás** más térségekre és országokkal való kereskedelmre
- **komplementaritás** más uniós politikákkal
- ha a nemzeti kormányok nem biztosítanak politikai támogatást vagy **nem hatékony a megvalósítási mechanizmus**
- alacsony jövedelmű térségekből történő **kivándorlás megelőzése**
- **jobb jövedelemelosztás és stabilizálás**

Ellene

- a **területi lehatárolás indokolása és hatékonysága** ellen szóló kritikák
- **hatástalan eszköz** az újraelosztásra
- **ellentmondó célkitűzések**
- **gyenge lehatárolások**

Kohéziós politika minden térségben, beleértve a gazdagabb területeket

EU és EP álláspont:

páneurópai kohéziós politika **minden tagállam számára** + több finanszírozás a kevésbé fejlett uniós térségekben

2014-20 fókusz az elmaradottabb országokra, de visszautasítva okok

- **kohéziós politika újraelosztási politikává válna** és elveszítené az unión belüli allokációs előnyeit;
- alacsonyabb ösztönzők a határon túli tovaggyűrűző hatások megerősítésére;
- alacsony ösztönzők az uniós prioritásokhoz való hozzájárulásra;
- alacsonyabb gazdasági fejlődés.

EU finanszírozás a gazdagabb országok számára is

- **alkotmányi okok:** támogatási elköteleződés a strukturális alapok kapcsán minden tagállamban és régióban;
- **politikai okok:** erős támogatás az uniós polgárok, intézmények (EP és Régiók Bizottsága, illetve érdekcsoportok részéről)
- **gazdasági okok:** pozitívabb értékelés, tágabb gazdasági célokhoz való hozzájárulás.

A kohéziós politika megosztott irányítási modell újraértékelése

többszintű kormányzási modell - több, mint a megosztott irányítás nem csak a pénzgazdálkodási feladatok elosztása az EU s tagállamok között, hanem szélesebb részvétel minden kormányzási szinten a privát és társadalmi érdekelt felek között

a többszintű kormányzási modellt érintő kritikák okai = pénzgazdálkodás és kontroll

partnerségi elv azonosítása

a kohéziós politika egyik fő területe az uniós hozzáadott érték szempontjából jelentős hatás a tagállamok regionális politikai gyakorlataira

a partnerségi elv hatékony alkalmazásának akadályai, kihívásai:

- kevés tapasztalat;
- források hiánya;
- adminisztratív/irányítási feszültségek;
- demokráciai deficitek.

Gazdasági kormányzási forgatókönyvek

‘Korlátozott valódi gazdasági és monetáris unió (GEMU)’

Eddig is jelentős javaslatok, azonban a 2013 kohéziós politika reformján túl kevés javaslat került elfogadásra, illetve az elfogadott javaslatok nem hoztak lényeges változtatásokat uniós és tagállami szinten sem a közös finanszírozásra, valamint a kohéziós politika és egyéb uniós politikák közötti interakciókra

‘Átfogó valódi gazdasági és monetáris unió (GEMU)’

nagyobb fókusz az EU közkiadási prioritásaira

- pénzügyi és kormányzási kihívások:
 - szigorúbb feltételek;
 - több szankció és stratégiai felülvizsgálás;
 - pénzügyi, adminisztratív és politikai feszültségek
- stabilizálási igény → növelt ágazati bontás → költségvetési modell módosítása

lehetővé tenné egy nagyobb fókusz az EU elmaradott térségeire

Információ

<http://www.europarl.ep.ec>
<http://ec.europa.eu>
www.eprc.strath.ac.uk

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

ildiko.gall-pelcz@europarl.europa.eu